Wisu seemu proletareeschi, saweenojatees!

Maksà 6 santimi.

Strahdneeku Awise

Sozialdemokratisks laikraksts

Abonešchanas maksa
Par 1 mehnesi
bej peesuhtischanas . . Rs 1.50
ar peesuhtischanu . . „ 1.60
Uz ahrsemem . . . . . „ 2.50

Redakcija: Helenes eelà Nr. 2
Tahlrunis Nr. 46
Runas stundas no 2—6, izņemot swehtdeenas

Pasta kastite Nr. 4

Ekspedicija Kantoris Speestuwe | Helenes eelà Nr. 2
Tahlrunis Nr. 275
Atwehrts no 8—5, swehtdeenàs no 8—10

Sludinajumu maksa:
Par rihku rakstu sludinu:
preekschpusè un lekstà . 26 sant.
sludinajumu beigàs . . 10 „
darba sludinajumi pee darba . 5 „

№ 247 (2724) Leepajà, otrdeen, 30. oktobrî 1928. g. Deſmitais gads

Walsts jubilejas swinibas.

Sestdeen ahrleetu ministrijà sanahza uz sehdi walsts 10 gadu jubilejas swinibu galwenà komisija, lai lemtu par jubilejas swinibu deenas kahrtibu. Jubilejas swinibas sahksees 17. now., plkst. 12 deenà. Swehtku sahkumu sinos ar leelgabala schahweeneem un basnizu swanu skanam.

Pehz tam sahksees leelais gahjeens uz Brahlu kapeem.

18. nowembra swinibas eewadìs swinigs deewkalpojums wisàs basnizàs. Deewkalpojumà Mahras basnizà peedalìsees diplomatiskais korpuss, Saeimas un waldibas pahrstahwji.

Plkst. 11 notiks swiniga Saeimas sehde, kurà runàs Saeimas presidents. Pehz tam walsts presidents peenems apsweikumus.

Plkst. 16. Nazionalà teatri swinigs akts. Runàs walsts proklameschanas leetà taisni pirms 10 gadeem Latwijas proklametajs, tagadejais walsts presidents Gustaws Semgals. Turpmak apsweikumus nodos ari ahrwalstu delegati.

Wakarà swehtku israhdes Nazionalà operà un wisos Rigas teatros. Atsihmejams, ka jubilejas swinibàs nem dalibu ari wisi minoritatu teatri. Tà, peemehram, uswedìs kreewu dramà „Pasuduschais dehls", schihdu teatri „Jahseps un wina brahli", wahzu teatri „Jadrani", polu teatri „Ugunì". Prowinzes teatri peedalàs swinibàs tahdà pat kahrtibà. Uz prowinzi israuls wairaks waldibas lozekku.

Apspreedes finansu ministrijà.

Finansu ministrijà wakar notika sehde ahrejàs tirdsneezibas komisijai, kurà apspreedìs tirdsneezibas lihgumu ar Pad. Kreewiju.

Linu monopola pahrwaldè tiks apspreesti linu kulturas un norezkinaschanas darbi nahkoschà gadà un darbu saskanoschana ar semkopibas ministriju un universitati. Sehdi noturès ari labibas tirgus reguleschanas komisija.

Libermani isdos Holandei.

(„Str. Aw." spezialsinojums.)

Rigà, 29. okt. Libermani nolemts isdot Holandes teesu eestahdem.

Zeturtais „Ahkolodneeks".

(„Str. Aw." spezialsinojums.)

Rigà, 29. okt. Vlodneeku frakcija nolehmusi laist Saeimà kà zeturto deputatu Jahni Kahrklinu no Jelgawas.

Apzeetinats starptautisks aferists.

Uz Franzijas peeprasijumu Danzigà apzeetinats leela wehreena starptautisks blehdis Gluks, kursch pirms daschèem gadeem usturejàs ari Latwijà. Gluks ir kahda bagata Maskawas fabrikanta dehls, kursch pehdejà laikà sliehpees slepenàs spehlu ellès. Pehz ustureschanàs Maskawà un Winè winsch 1923. g. eeradàs Rigà. Sche winsch weda plaschu dsihwi un tika usnemts labakà sabeedribà. 1927. g. tam isdewàs Parisè dabut koti labi atalgotu amatu kreewu schihdu emigrantu palihdsibas komisijà. Komisija ustizeja Glukam naudas sumas wairaks miljon franku apmehrà. Ar wairakàm tscheku machinazijam winam isdewees peesawinatees 2 miljon. franku. Pehdejà laikà winsch usturejees spehlu klubos. Bez Franzijas polizijas, winu meklè ari zitu walstu polizijas.

Wrangela salai newar peekluht.

Pirms tahda laika tika sinots, ka 5 padomju Kreewijas pilsoni un 50 eedsimtee nonahkuschi kritiskà stahwokli uz Wrangela salas, kur tee kopsch 2 gadeem atgreesti no katras satikshmes ar ahrpasauli. Pehdejàs nedelàs padomju lidotaji wairakkahrt isdarija mehginajumu peegahdat salas eedsihwotajeem pahrtiku un ahrstneezibas lihdsekkus. Tomehr wisi mehginajumi palika bez panahkumeem, nelabwehligo ledus apstahkku dehl. Baidas, ka 55 salas eedsihwotaji jau dabujuschi galu.

Kredits tirdsneezibai ar Kreewiju.

Polijas waldiba peeschkihrusi poku tirgotaju beedribai tirdsneezibai ar padomju Kreewiju 1 miljonu dolaru leelu kreditu. Scho kreditu tomehr warès isleetot weenigi tad, ja Polijas eksporteereem isdodas sanemt no padomju Kreewijas ahrejàs tirdsneezibas monopola lizenses poku raschojumu eewešchanai.

Protesti pret Rubuka nodomeem.

Pluhdu posts un bezdarba jautajums.

Rigas paschwaldibas darbineeku prasibas.

Swehtdeen Rigà notikusi plascha pilsehtas paschwaldibas darbineeku apspreede, kurà nolemts prasit algu paaugstinoschanu par 15 proz. sahkot ar nahkoscho gadu, un nemot wehrà peeaugoscho dsihwes dahrdsibu, izmaksat uz seemswehtkeem weenreizeju pabalstu Ls 100 apmehros.

Bez tam wehl peenemta protesta resoluzija pret tautas labklahjibas ministra nodomu samasinat walsts peemaksas slimo kasem.

Milsu sapulzes Jelgawà un Saldû.

Jelgawà swehtdeen notikusi sapulze, kuras dalibneeki — pahri par 1000 zilweku — pehz bb. Rudewizu, J. Treimana un Grinberga runam weenbalsigi peenehmusi protesta resoluziju pret usbrukumeem slimo kasem.

Tahda pat sapulze notikusi Saldû, kur peenemta lihdsiga resoluzija.

Kas darams pluhdu posta un bezdarba nowehrschanai.

Laukstrahdneeku arodbeedribas galwenà walde Rigà noturejusi apspreedi, kurà plaschi pahrrunati pluhdu posta un bezdarba jautajumi. Ta ka paschreizejai waldibai naw nekahda noteikta plana schinî sinà, tad nolemts, ka strahdneeku organizijam jausnemas schai sinà iniziatiwe un jaisstrahdà sawi projekti. Nolemts stahtees sakaros ar Latw. arodb. Zentralbiroju un ar Latw. S.-D. Strahdneeku partiju, lai kopigi jau nahkoschu swehtdeenu sasauktu Rigà jaunu apspreedi, kurà buhtu janem dalība ari strahdneezibas aprinku walschu preekschstahwjeem.

Paschwaldibas darbineeku eewehribai!

Bez tam wehl nolemts sasaukt uz 25. now. wisos aprinkos apspreedes, kuràs japeedalas wiseem strahdneezibas un lauku darba lauschu preekschstahwjeem, lauku un pilsehtu paschwaldibàs. **Tamdehl wisi atteezigee preekschstahwji teek usaicinati wahkt jau pee laika materialus par pluhdu postu un bezdarbu.**

Peenemta ari protesta resoluzija pret Rubuka usbrukumeem sozialai apdroschinaschanai.

Wehl weens protests pret usbrukumu slimo kasem.

Latwijas dzelzszeleneeku saweenibas Leepajas nodalas pilnà beedru sapulzê swehtdeen, 28. oktobri weenbalsigi peenemta sekoscha resoluzija:

Latwijas republikas deſmità pastahweschanas gadà waldibas aprindàs pazelts jautajums par walsts peemaksu samasinaschanu slimo kasem, slimo kasu pahrwaldes reorganizaziju, — nododot kasu pahrwaldi darba beweju rokàs, pensiju likuma pasliktinaschanu un walsts darbineeku ahrsteschanas noteikumu grostschanu darbineekeem par launu. Schahdi soli usweltu darba tautai patreizejos apstahkkos jaunas nepanesamas nastas un aplaupitu strahdneezibas neapstrihdamàs teesibas. Dzelzszeleneeku pilna sapulze pret schahdeem nodomeem issaka sawu wisasako protestu un prasa sozialo likumu paplaschinaschanu un tahkako isweidoschanu.

Sweedrijas un Latwijas atteezibas.

Muhsu suhtnis Stokholmà Sarinsch prefei isteizees: „Scho rudeni Sweedrijà war wahrda pilnà nosihmê saukt par Latwijas rudeni, jo par muhsu semi teek koti daudz runats. Daudz eerosmes dewa muhsu flotes weesoschanas. Sweedrijas usnemschana bij koti sirsniga, nemaz jau nerunajot par ofizialo peenemschanu un swinibam. Sawu weesmihlibu zeniàs peerahdit wisa sweedru sabeedriba un prese, kura walstij un latwju flotei weltijusi sewischki daudz eewadu. Banketà, kuru rihkoja Stokholmas pilsehta, ar plaschu runu usstahjàs pilsehtas domes presidents. Winsch atzerejàs wehsturisko laiku sweedru-latwju kopejàm zihnam un isteiza sawu preeku, ka war apsweikt brihwàs un neatkarigàs Latwijas juhrneekus Sweedrijà. Wisur teek usswehrts, ka Sweedrijà pastahw wehlescharàs tuwotees Latwijai, kà saimneezisku tà kultureli. Bez muhsu flotes apzeemojuma interese par Latwiju stipri peeaugusi ari sakarà ar sweedru mahksias issahdi Latwijà.

Patlaban latwju-sweedru beedriba organizê Latwijas 10 gadu pastahweschanas jubilejas swinibas. Schinis swinibàs peedalitees usaicinati prof. Baldis un kà muhsu mahksias pahrstahwis Adolfs Kattinsch. Tai paschà laikà Adolfs Kattinsch usstahsees Sweedrijas operà „Mefisto" lomà.

Muhsu Stokholmas suhteeziba tagad wed sarunas par tirdsneezibas lihgumu ar Argentinu. Sarunas norit sekmigi un zerams dos drihz wehlamos resultatus.

Kas atteezas uz prahmju satikshmi starp Latwiju un Sweedriju, tad schis nodoms tuwojas atrisinajumam, jo prahmju buhwe jau ussahkta. Pramji buhs 2000 tonnu leeli un usnems 20 wagonus. Prahmju satikshmi domà atklaht nahkoschu rudeni. Schis nodoms sazehlis ustraukumu Karalautschu saimneezisskàs aprindàs, kuràm buhtu wehlama satikshme starp Sweedriju un Karalautscheem. Japeestihmê, ka schai prahmju satikshmei ar Baltijas walstim sekos ari zitu prahmju buhwe. Kas atteezas uz tirdsneezibu, tad pehdejà laikà Sweedrija no Latwijas eeweds swaigu galu un auglus, pehdejàs gan ir transitprezes. Beidsot japeestihmê, ka sweedru sabeedribà pastahw nodoms atklaht pee mums universitates sweedru walodas un wehstures katedru, pee kam isdewumus segs Sweedrija. Schi jautajuma realiseschanu ischkirs jau tuwakà nahkotnê.

Kà Tschekoslowakija swineja sawu jubileju.

LTA. Pragà, 28. okt. Wakar Tschekoslowakijas dzimit gadu jubilejas swinibu preekschwakarà Praga bij peenehmusi swinigu isskatu. Leelakà daka eelu bij gresnotas karogeem un girlandem. Uz eelas waldija dsihwa kustiba, kuru weizinaja skaisti saulains laiks. Uz eelam kustiba nenorima wisu pagahjuscho nakti. Daudzi nami un walsts eestahdes bij krahschni iluminieti. Walsts presidents Masarics sestdeen pehzpusdeenà Hradschanu pili peenehma pirmàs delegacijas, sastahwoschas galwenokahrt no legionareem un Pragas pamatskolu audzekneem. Wispirms presidents weltija skoleneem sawu usrunu sewischki sirsnigos wahrdos. Wakarà walsts presidents peedalijàs peeminekla atklahschanà franischu wehstneekam Ernestam Deni, kursch daudz darijis Tschekoslowakijas walsts idejas propagandà. Ar runu ussahjàs Tschekoslowakijas ahrleetu ministrs Benešchs un franischu wehstneezibas sekretars Oberkirchs.

Kreewijai truhkst maises.

LTA. Berlinê, 28. okt. Berliner Tageblatt" sino no Maskawas: strahdneeku rajonu apgahdes komisijas sehdê, kura aizwakar notika tirdsneezibas komisara Chintschika wadibà, komisijas lozeklis Waizers nahza klajà ar interesantu sinojumu: „Gruhtibas, kas stahw mums preekschà tuwakos 12 mehneschos, isskaidrojamas ar to, ka rascha, it sewischki rudsa, schogad masaka nekà pad. gadà. Tas sewischki sakams atteezibà uz Ukrainu, Kaukasu. Krimu un zi teem labibas eezirkneem. Mahsu galwenàs gruhtibas buhs rudsu truhkums, kuru weetà wajadsès plaschi peemehrot meeschus un maisu. Bez tam ruhpes rada ari transporta gruhtibas. Tirdsneezibas komisariats tadehl usskata par nepeezeeschamu, lai miltu malums istaisa 95 proz. no grauda un newis 80, kà lihdz schim peelaists. Pirmà labuma miltus turpmak drihkstès isleetot weenigi sewischkeem zepumeem un slimneeku maisitem. Smalkmaises paterinsch pee tam tiks stingri eerobeschots. Tajos apgabalos, kur nebuhtu peeteekoschi daudz zeptuwju, par eedsihwotaju apgahdaschanu ar maisi, eestahdem wajadsetu ruhpetees par to, lai miltus pirmà kahrtà issneedz strahdneekeem un strahdneeku kooperatiwu lozekkeem.

Ap elektrisko zentrali.

Kad muhsu pilsoni sahk „ruhpetees".

Jigus, garus gadus Leepajas pilsehtas paschwalde „zihnijàs" ap muhsu leelako sahpju behrnu, ap pilsehtas elektrisko zentrali, lihdz kamehr isbewàs panahkt daudz maz peemehrotu islihgumu ar zentrales lihdzschinejeem ihpaschneekeem, ar eeteepigo frantschu sabeedribu. Wajadseja pat ussahkt teesaschanàs zeku, lai peespeestu scho sabeedribu runat daudz maz peekahpigakà walodà, lai peespeestu winu nahkt ar peenemameem preekschlikumeem.

Pee wisleelakàs objektiwitates esam tomehr spesti sazit, ka, ja mehs schodeen esam jau tik tahlu, ka islihgschana ar frantschu sabeedribu notikusi, ka sagahdati preetsch zentrales ispirtschanas wajadsigee lihdzekli, tad scheit wisleelakee nopelni peekriht kà domes, tà ari pilsehtas waldes kreisajam spahrnam, sozialdemokrateem. Galwenàm kahrtam uz winu eerosinajumu tika eesuhdseta frantschu sabeedriba, kas, kà jau minets, padarijusi winu peekahpigaku, un ari pee wajadsigo lihdzekku samekleschanas kreisais spahrns israhdija wisleelako energiju. Leeta patlaban jau tik tahlu, ka ar 1. nowembri sch. g. Leepajas elektriskà zentrale un tramwajs pahrees paschwaldibas rihzibà. Pilsehtas paschwalde no schî usnehmuma warès guht deesgan suhtamus eenahkumus, un, kas tas galwenais, apmeerinat wisu patehretaju wajadsibas, ko frantschu sabeedriba ne ikreises darija.

Bet wehl tad, kad leeta preeksch pilsehtas bija tikpat kà winneta, kaut gan wehl nebija panahkta weenoschanàs ar frantschu sabeedribu — muhsu pilsonu preekschstahwji pilsehtas waldê sahka zihtigi ween runat par jaunàm konzesijam, par elektriskàs stazijas un tramwaja nodoschanu kahdai belgu sabeedribai. Laikà, kad schis eewehrojamais un preeksch wiseem pilsehtas eedsihwotajeem tik swarigais objekts gandrihz jau atradàs Leepajas paschwaldes rokàs, pilsoniba wisadi punkteereja, kà winu atkal nodot „kreditspehjigeem" ahrsemneekeem (tà to sawà laikà eeteiza ari „Lib. Ztng.") Un atkal jasaka, ka tikai pateizotees sozialdemokratu preekschstahwjeem, kurus schoreis atbalstija ari Goldblats, isdewàs issaukt schos nodomus.

Kad bija jau panahkta weenoschanàs ar frantschu sabeedribu, kad bija jau nosskaidrots, ka lihdzekkus zentrales ispirtschanai warès sagahdat, tad atkal muhsu pilsoni nahza ar preekschlikumu — radit elektriskàs zentrales pahrwaldischanai sewischku pahrwaldes organu, kursch buhtu eeintresets zentrales eenehmumos. Wiszihtigakais schahdas pahrwaldes aizstahwis bija wahzu frakzijas pahrstahwis pilsētas waldê. Un atkal sozialdemokrati bija tee, kuri pastahweja uz to, ka leeku postenu radischana tikai newajadsigi apgruhtinàs pilsehtas kasi, un saimneeziski tee sewi nekahdi neattaisnos. Sozialdemokrateem isdewàs sawu eestatu iswest dsihrê, un tagad pat „Lib. Ztng." (sk. „Lib. Ztng." no 27. okt. sch. g.) spesta atzihst, ka muhsu weedoklis bijis pareiss.

Tad tahkat. Elektriskai zentralei wajadsigs direktors. Pats par sewi saprotams, ka schim direktoram wispirmà kahrtà jabuht leetpratejam, ustizamam zilwekam un labam administratoram. Uz direktora weetu peeteikuschàs ap 20 personas. Ir pehz apleezibam, ir pehz zitu inscheneeru atsauksmem, ka peenemamako sozialdemokratu preekschstahwji atrada tagadejo pasta-telegrafa departamenta direktoru insch Jagaru.

Kas nu noteek? Paschi pilsoni newar usrahdit neweenu paschu labaku kandidatu, bet . . . weens otrs no muhsu paschmahju inscheneereem gan koti labpraht buhtu usnehmees scho atbildigo amatu, tikai wineem it ka neehrti ofizialì peeteiktees uz direktora weetu. Tamdehl tee atraduschi par labaku palaist daschadas baumas it kà par Jagara „nepeeteekoscho staschu", par wina „leelineeku laika" izglihtibu u. t. t. u. t. t. „Kurs. Wahrdà" swehtdeenas „balsts iz publikas" eeweetota pat atteeziga anonima wehstule. — Leeta tomehr beidzas ar to, ka wisi pilsoniskee pahrstahwji pilsehtas waldê, eewahzot sinas pee leetpratejeem par Jagaru, kà personu, un kà inscheneeri, bija spesti nahkt pee slehdseena, ka labaka kandidata nav, un ka ar wislabako sirdsapsinu Jagaram war ustizet elektriskàs zentrales wadischanu. Saskarà ar to wehl wakar notika ahrkahrteja pilsehtas waldes seh-

„RIVAL"

dubulto Juhsu dahrgo aluminija trauku isturibu salihdsinot tihrischanu ar smiltim

de, kur tika galigâ weidâ rebigets lihgums ar jauno direktoru.

Tahdi ir objektiwee leetas apstahkli sakarâ ar elektriskâs zentrales ispirkschanu un winas tahlako wadischanu.

Kas scheit wiswairak ruhpejees par pateesâm pilsehtas eedsihwotaju interesem, lai spreesch lasitaji paschi.

Laikrakstu apskats.

Ap waldibas jautajumu.

Kà tas jau peeberas, wisi laikraksti patlaban aisnemti ar sihleschanu par jauno waldibu, issakot reisê or to ari sawas zeribas un „wehlejumos".

Garaku un nopeetnaku rakstu par scho jautajumu „Rig. Rundschau'a" eeweetojis wahzu frakzijas lideris Dr. Pauls Schiemanis. Apskatot jautajumu par „Koalizisju un darba programu" winsch itin pareisi aisrahda, ka leelais wairums no latweeschu pilsoneem peeeet pee schi jautajuma pawisam no otra gala: wispirms sakkoita baschadu frakziju balsis, lahk taisit kombinazijas un tikai pehz tam runâ par jaunâs waldibas darbibu un usdewumeem. Winsch leek preekschâ papreeksch nospraust tos usdewumus, kahdi buhtu jaweiz jaunajai waldibai, un tad mekiet frakzijas, kuras buhtu uz meeru atbalstit wajadsigo un nepeezeeschamo politiku. Un tai, pehz Schiemana domam, nebuhtu jaiseet tikdaudz uz taupischanu — jo eetaupit war tikai daschus grafschus (kà sinams, „Rig. Rundschau" nestabw par slimo kaku peemaksu samasinaschanu Red.) — bet gan — uz ahrsemju aisnehmuma dabuhschanu, un dabuto sumu razionelu isleetoschanu.

Padoms prahtigs. Tikai muhsu labâ spahrna pilsoniba nekad pee wina naw peeturejusees, un nepeeturesees ari tagad. Tas tomehr Schiemana kungam un wina frakzijai naw leedsis — un, jadomâ ari turpmak neleegs — atbalstit uz kombinazijam bibinato pilsonisko waldibu . . .

„Br. Seme" pasaka skaidri, ka wina ari turpmak stahwês par lihdschinejâs Juraschewska waldibas saimneekoschanas metodem. Wina raksta:

„Kas atteezas uz baumam par „leelâs koalizijas" bibinaschanu, kurâ eeeetu Semneeku Saweeniba un kreisee sozialdemokrati, tad ar schahdas koalizijas kombinazijam war nodarbotees wehleschanâs zaurkrituschee wihri, kureem zitas nodarboschanâs naw. Bet wiseem, kas politiskos notikumus un apstahkkus grib pareisi nowehrtet, wajaga saprast, ka pehz schim wehleschanam, kur tauta ir nospeedoschâ wairakumâ isteikusês par pastahwoscho koalizisju atbalstoschâm grupam, **pehdejâm ari jasastahda waldibas wairakums un jarada droscha un stabila waldiba uz wairakeem gadeem".** (Pastr. „Br. Semes").

„Sozialdemokratâ" A. Rudewizs, raksta „Kahdu waldibu dos jaunâ Saeima?", issaka schahdas domas:

Uz jautajumu, kahdu waldibu dos jaunâ Saeima, war droschi atbildet, ka

„Jaunâ Saeima dos ladâ **spahrna** wald. Waldibu, kura atbalstisees uz tâm paschâm partijam, kà tagadejâ un kura wedis to paschu politiku, ko wed tagadejâ waldiba. Ta buhtu realzijas un, droschi ween ari pastiprinatas korupzijas politika, jo, ja tâs paschas frakzijas par jaunu dosees kopâ, winas mehginâs sawu politiku attaisnot ittà ar „wehletaja ustizibu". Waj wehletajs to tà ir domajis, tas zits jautajums, bet realzionareem un koruptantteem taisni tà patiks tulkot tautas gribu. Un tà tas turpinasees, kamehr plaschakâs tautas masâs nerabisees leelaka skaidriba un apsina par saweem politiskeem usdewumeem, jo ne welti saka, ka katrai tautai ir tahda waldiba, kahdas wina ir zeeniga.

Bet ja mehs sakam, ka no tagadejâs Saeimas droschi paredsama labâ spahrna waldiba, tad tas nebuht nenozihmê, ka mehs sameerinamees ar scho waldibu, ka mehs sekmesim winas raschanos un ilgu pastahweschanu. Tas nenozihmê, ka mehs jau eepreeksch atsakamees no zihnas par kreisâ spahrna waldibu un atgreescham zeku uz tahdu tâm Saeimas grupam, kas uz to nopeetni buhtu gatawas. Ne. Bet sawu slehdseenu mehs taisam uz politiskâ stahwokla nowehrtejuma pamata, rehkinotees, ka schini Saeimâ nebuhs peeteekoschi tahdu grupu, kas nopeetni gribetu un spehtu radit kreiso waldibu ar sozialdemokratijas wehletajeem peenemamu programu un politiku."

Pee tahda bibinata slehdseena „Sozialdemokrats" nahzis reali nowehrtejot kreisâ un labâ spahrna spehkus jaunajâ Saeimâ: uz 47 warbuhtejeem progresweem deputateem nahk 53 noteikti tagadejo waldibu atbalstoschee. Tambehl sagaidams, ka „jaunâ" waldiba ar wehl leelaku sparu turpinâs jau no tagadejâs waldibas usfahkto kara gahjeenu pret strahdneezibu, pret strahdneezibas politiskâm teesibam, pret sozialeem likumeem, kulturu, isglihtibu, progresweem eeredneem un t. t.

Strahdneezibai atleek tikai gatawot spekus scho usbrukumu atsischanai.

Eekschseme.

Starptautiskâ pilsehtu saweenība

greesusees pee Baltijas walstu pilsehtu saweenibam ar peeprasijumu, lahdâ kahrtâ schais walstis teek isweesta teatru un kinematografu preekschnesumu zensura.

Jauns usbrukums progresiwajeem skolotajeem.

Isglihtibas ministrija islaidusi rihkojumu, kurâ runa eet par skolotaju atlaischanu no weetam gadiumos, kad samasinajees skolenu skaits. No skolas kà pirmajam tad jaschkiras tam, kam semaks isglihtibas zenss, kas naw beidsis augstkolu waj skolotaju institutu. Isglihtibas ministrija ar scho sawu rihkojumu laikam eedomajas, ka wina sargà skolas intereses. Mehs gan esam pretejâs domâs par to. Augstais isglihtibas zenss nebuht negarantê ari leelakas pedagogiskas spehjas. Daudzi eestrahdajuschees skolotaji, peemehram, ar skolotaju seminara isglihtibu, buhs spehigaki, nekà tikko mahzibas eestahdes beguschee paschreisejee institutisti, bet isglihtibas ministrija ar sawu jauno rihkojumu pehdejos tomehr nostahdijusi priwilegetakâ stahwoklî. Wehsturneekam un profesoram Tentelim wehl koti schauri usskati par zilweka dzirgumu un spehjam, ja winsch skolotajus wehrtê tikai pehz skolas leezibas, kura tatschu teek issneegta tikko pilngadibu sasneeguscheem jauneekeem un jaunawam. No augstak diplometâ nekas wairak naw japrasa — winu sargà „papirs" — zenss.

Schahda isturescham pret wezakeem un neapschaubami nopelnu bagatakeem skolotajeem ir wisleelakâ nejehdsiba. Latwijas skolotaji newar paeet weenaldsigi garâm schim rihkojumam. Ne tikai muhsu toposchâs skolas, bet ari tihri profesionalâs skolotaju intereses prasa schi netaisnâ rihkojuma atzelschanu.

Rihkojuma saknes meklejamas tikai politiskos apsokos. Usbrukums „semzensneekeem" logsiti seko usbrukumam „nepilnzensneekeem. Ar scho rihkojumu Tentelis atkal zer pakusâm un bez leela trokschna atswabinatees no dascha laba progresswaka skolotaja, jo parasti taisni scheem zilweekeem naw ne senâs Kreewijas augstkolas, ne skolotaju instituta diploma kabatâ.

Bez tam schis pats rihkojums mihda kahjam ari wezaku teesibas skolu padomês, kuras lihdz schim tatschu bija pirmâs lehmejas par skolotaju atlaischanu waj peenemschanu. Turpmak par scho jautajumu padomês nebuhs ko runat, to ar sawu rihkojumu eepreeksch jau isschkihris isgliht. ministrs.

Wezà „slepenà".

No F. Gladkowa stahsta par pagatni.

(5. turpin.)

Misintschik, weeglak drukku, zitadi no peepubleschanâs saplehsis waj bikses. Putnu beedeklis!

Muhs neredsedams, nospeests pats no sawa smaguma, Mirurja mozijâs ar aisdusu un nekahdi newareja nostahtees uz weenas weetas. Dinnikows bija noslehgts sewi un winam naw nekas preti nemt balibu preekschâ stahwoschâ trazi. Winsch slehpa sawas azis sem zepures, bet man likâs, ka tâs spihd, kà masa swehrina azis. Winsch bija tas, kursch lika atwehrt muhsu kameru, winsch atsteepa schurp Mimiju un lausa muhsu parasto kahrtibu. Un wina balsi wahrdos un schestos bija kaut kas usbudinoschs, nedroschs, kas nemaz nebija peemehrots wezâs „slepenâs" eeksschejam meeram.

Mimija atbildeja uz Misintschika komandu noguris un glehwi:

— Sweiki, kungi!

Eebahsuschi rokas kabatâs, mehs kluseejam. Mums bija tà nolemts, uz zeetuma personala sweizeenu neatbildet. Un kad pahrbaudes laikâ, kameras durwis atwehrâs un usraugs kleedsa parasto:

— Meerâ! —

Mehs puhlejamees pehz eespehjas maigaki skatitees weens otram azîs, plakpat doschabus neekus un isliktees, itkà mehs isschkirtu nejzik swarigus filosofiskus jautajumus.

Prachows isgahja uz preekschu, koridora widû un, pluhkdams sawu bahrsdinu, kà wehrsts skatijâs uz semi.

— Mehs juhs peepraksim . . .

Mimiju ittà buhtu kehruši treeka, zepure nobrebeja, luhpas nerwosi rausdijâs un seja kluwa mitra.

— Kas tad tas? . . . Es nepeelaidischu, ka walsts nospeedsneeki pahrkahps mana zeetuma noteikumus. Wineem newar buht nekahdu prasibu. Es to reis par wisâm reisem apspeedischu . . . Zeetumam jabuht un tas palikt par zeetumu: te naw zilweka, tikai wina preparats.

Winsch dusmigi paskatijâs uz Misintschiku un ar puhlem pazehla satuhluscho roku.

— Kadehl arestanti naw sawâs weetâs? Kas ta par buhschanu? Kamerâs!

No kameram nahza kleedseeni un sauzeeni:

— Nost scho lopu, reebigo selli! . .

— Raga lops! Pats tu esi zuhkas preparats — Pee welna! . .

— Gahschat winam pa resno purnu, smirdonas . . . Prachows gahs! . . Ko juhs gaidat? . .

Prachows knaibija sawu bahrsdu un zaur peeri wehroja Mirurju.

Es spehru pahrs soku uz preekschu un waschu skanas kà stikls buhrâs trahkts.

— Schito juhsu lamaschanos mehs nezeetisim. Nost ar to! Mehs nekausim par mums sobotees . . . Putns!

Ari Prachows pagahja uz preekschu un nostahjâs man lihdsâs . . .

— Muhsu prasibas jums ir sinamas. Es waru winas atkahrtot wehl reis. Mehs nepeekahpsimees un peeteiksim baba streiku.

Mirurja bolija azis un kasija galwu, itkà kahds winu buhtu sakehris pee rihkles. Uz luhpam winam parahdijâs putas. Winsch pagreesâs uz Misintschika pusi un rehza aismakuschâ balsî:

— Kà tu juns, usdroschinajees atwehrt kameru? Es nodoschu tewi teesâ . . .

Misentschiks ne wahrda neteizis, isteepâs taisni, neweikli peelika roku ar atslehgam pee zepures, un wina azis kluwa tukschas un miglainas ittà neredsigam.

Dinnikows puspagreesees nostahjâs pee Mirurjas un ar bestaunigu padewibu saleezâs un teiza:

— Kamera atwehrta uz mana rihkojuma pamata. Wezakam weenmehr ir teesibas prasit kameras atwehrschanu, ja winam ir kahdas darischanas zeetuma leetâs.

— Neaismirstatees, palihgs. Tikai ar manu atkaužu.

— Nebuht ne. Ar deschurejoschâ palihga peekrischanu.

Kahdu mirkli wini kà nedsihwi skatijâs weens uz otru, un, likâs, ka Mirurja no schîs pamahzibas stipri saschluka.

Prachows ittà nebuhtu pahrtrauzis sawas replikas un ar eepreekscheju smaidu stihwi skatijâs pee semes.

— Es wehl reis atkahrtoju muhsu prasibas: kameram jabuht waklâ wisu deenu, starp pahrbaudem, awises un grahmatas jaeelaisch bez eerobeschojumeem, satikschanâs ar politiskâm seeweetem, saimneezibas komunu, usraudsiba par lehki, katru nedeku reisi pirts.

Prachows nepaguwa nobeigt pehdejos wahrdus: no kameram wisi dewâs koridorâ.

Seenas trihzeja no spehzigeem kleedseeneem. (Turpmak wehl.)

Par kahdu sumi nodoti Kreewijas pasuhtijumi.

Finansu ministrija sanehmusi no Kreewijas tirdsneezifkâs pahrstahwneezibas sakopotas sinas uz 15. oktobri par nodoteem pasuhtijumeem pehz prezem un firmam. Pehz schi kopsawilkuma, kuru finansu ministrija pahrbaudijusi, nodoti pasuhtijumi pawisam par 40.901.890 lateem.

Kersees pee Heimana.

Sakarâ ar finansu ministrijas — „Latwijas Transita" lihguma laušchanu, sch. g. julijâ protestâ nahza pasihstamâ Heimana trates. Nowembri paeet lihgumâ noteiktee 4 mehneschi un finansu ministrija nodomajusi eewadit parahda peedsihschanu no Heimana. No wina waldibai peenahtas 500,000 ls. Maz zeribas, ka no Heimana wareschot ko eekaset, jo tahdas mantas, pee kuras waretu kertees, Heimanam neesot. „Latwijas Transita" parahds waldibai, kurâ skaitas ari augschminetâs Heimana trates, wehl skaitas 1,200,000 ls. No nodroschinajumeem, kurus pamasam likwidê droschu eenahkumu paredsami tikai 100,000, augstakais — 200,000 ls, tà kà saudejumos finansu ministrijai nahksees noraksti wismaz 1 milj. ls, nerunajot par Latwijas bankas saudejumeem un saistibam, kas wehl stahw preekschâ, likwidejot Semneeku bankas u. z ar „Latwijas Transitu" saistitas parahdu leetas.

Organisê 18 wihru zentra grupu?

„J. S. raksta: Politiskâs aprindâs dsirdams, ka jaunsaimneeku un massemneeku bloks (W. Rubuka un A. Blodneeka grupas) turpina sarunas leeloka zentra nogrupejuma organiseschanai. Nogrupejumâ zerot saistit bez pascha bloka (7 deputateem) demokratiskâ zentra 3 wihru frakziju, 6 Latgales kristigos un weenineekus: kristigâs darba kauschu saween. deputatu un prof. K. Balodi. Neesot isslehgts, ka nogrupejumu wehl paplaschina, jo aisrahda, ka J. Trasuna grupas diwi jaunee deputati neesot til kreisi noskanoti kà agrakâ progresswâs tautas apweenibas frakzija.

Weidsot

wisi pahrleezinati, ka

seepes „SIWTIŅA"

ir un paleek

tomehr tàs labakàs.

Wairakkahrt godalgotas ar selta medali.

Gahdosim par jaunsaimneekeem.

Saruna ar b. W. Bastjahni.

Pawasari Saeima nolehma peeschkirt walsts semes bankai 10 milj. ls laukstaimneeku, bet galwenokahrt, jaunsaimneeku ihstermina kreditu pahrnemschanai no Latwijas un priwatâm bankam.

Nenoleedsami, ka ihstermina kredita pahrwehrschana lehtajâ ilgtermina kreditâ ir lauzineekeem leels atspaids schajos gruhtajos laikos.

Lai walsts atspaidu eeguhtu jo paschakas aprindas, uz sozialdemokratiskâs frakzijas preekschlikumu, Saeima pawasari peenehma ari lehmumu, ka pahrwedamâ kredita norma uz saimneezibu nedrihkst pahrsneegt 4000 ls.

Prakse tagad tomehr peerahda, ka ar wisu to koti leels jaunsaimneeku skaits newar baudit mineto walsts atspaidu.

Leeta ta, ka semes banka pehz pastahwoscheem statutu noteikumeem kreditus war issneegt tikai pret kahlu sihmem uz nekustameem ihpaschumeem. Bet jaunsaimneeki pee kahlu sihmem newar tikt, jo leelajam wairumam winu ihpaschumi naw wehl koroboreti.

Tà tà koroborazija, kà wiseem jau sinams, wirsas uz preekschu koti gausi, tad jaunsaimneekeem naw nekahdas isredses pahrwest sawus aisnehmumus ilgterminâ.

Schis stahwoklis jau sen bija skaidrs, bet waldiba naw lihdz schim spehrusi wehl nekahdus soius, lai jaunsaimneeki waretu Saeimas atwehleto kreditu ismantot.

Atrodu, ka schahda waldibas rihziba neatbilst ne jaunsaimneeku interesem, ne ari tam noluhkam, ko Saeima gribeja panahkt asignejot minetos 10 milj ls ihstermina kredita pahrwehrschanai ilgterminâ.

Waldibas steidsigs usdewums ir — gahdat, lai jaunsaimneeki ari pirms koroboraziias waretu nokahrtot sawas ihstermina kredita pahrwedumu leetas.

Es zeru, ka waldiba nems scho norahdijumu wehrâ. To prasa muhsu jaunsaimneeku intereses.

„Masais zentrs."

Sarunas par zentra organiseschanu, kà „J. S." sino, turpina ari demokratiskais zentrs. Tà ta zehluschees daschi eebildumi pret Latgales kristigo saistischanu zentra nogrupejumâ, tad sarunas warot nowest pee „masâ zentra", t. i. bez Latgales kristigeem. Schai nogrupejumâ skaita demokratisko zentru, J. Trasuna grupu, W. Rabuka grupu, Rimbeneeku, Winteru un prof. K. Balodi, kopâ 12 deputatus. Aisrahda, ka wiss wehl tikai eepreekschejo sarunu stadijâ un panahkumi wehl naw sinami.

Kas pirts „kreiseri" „Ehrgli".

Muitas d-ta komisija apskatija motorlaiwu „Ehrgli", kura wehl joprojam atrodas bez leetoschanas Andrejostas krastmalê. Komisijai bija ari usdots nozenot „Ehrgli", lai to gadijumâ waretu pahrdot, ja rastos kahds pirzejs.

Schewzows aiseet.

Pehz nepahrbauditâm sinam no Maskawas Schewzows, Kreewijas weetejais tirdsneezifkais pahrstahwis, luhdsis, lai to pahrzelot no Rigas uz zitu kluſatu darba weetu. Pats Schewzows netigi atpakal aisbrauzis no Rigas 1 mehnescha atwalinajumâ uz Kaukasu. Schewzows Rigâ pahrsinaja wisas leetas, kas atteezas uz saimneezifkâ lihguma pildischanu no Kreewijas puses, wedot sarunas, slehdsot lihgumus un nododot pasuhtijumus.

Dzischadas sinas.

— Policists un staz. preekschneeks usdrukuschi kahrtibneekam. Resetnê Weenibas eelâ poliz. kahrtibneeks Weischans aisturejis 2 personas par huliganismu dsehrumâ. Pee tam weens no teem draudejis policistu noschaut, bet rewolwers nebijis peelahdets, un otrais eesweedis W. ar ischemodanu pa galwu. Abi nogahdati policijâ, kur noskaidrojees, ka pirmais ir Satsigalas stazijas preekschneeks Fils un otrs — Satsigalas pag. saun. kahrtibneeks Walters, gehrbees privatdrehbês. Winus sauz pee atbildibas par huliganismu un pretoschanos policijai.

— Isrehkinaschanâs pag. waldes telpâs. Eseres pagasta waldes telpâs sehdes laika eeradees eereibuschâ stahwoklî Fritzis Rizinsch, no Eseres pag. Wilktauru mahjam, un usbruzis pag. waldes preekschsehdetajam Eduardam Rankim, un gribejis to ar krehsiu peekaut. R. gribejis sawest wezus rehkinus ar preekschsehdetaju. Par schahdu isrehkinaschanâs weidu R. sauz pee atbildibas, tas apzeetinats un nodots lauku eezirkna ismekleschanas teesneschа rihzibâ. n.

Ahrsemes.

Komunistiskâs jaunatnes usdewums.

LTA Berlinê, 27. okt. „Vossische Zeitung" sino no Maskawas: Sakarâ ar komunistiskâs jaunatnes organisazijas pastahweschanas 10. gada deenu publizets manifests, kurâ teikts, ka paschreis wairak kà jebkad jaustur spehkâ „stingra leninisma linija", kà to istulko komunistu partijas atbildigee wadītaji. Komunistiskai jaunatnei wajagot ar wisleelako nesaudsibu zihnitees pret „kulakeem" (pahrtikuschi semneeki), „nepmaneem", spekulatiwo burschuasiju un wiseem teem elementeem, ar kureem tee simpatisê un gatawi slehgt kompromisu. Manifesta pamatdoma ir ta, ka „no nepmaniskâs Kreewijas wajaga istaisit sozialistisku Kreewiju."

Pilsehtas naudas isschkehrdeschanas prahwa.

Pagahjuschâ gadâ 21. aprilî Leepajas pilsehtas techniskâs nodalas grahmatwedis Fridrichs Kummarows nebij eeradees darbâ. Kad pehz daschâm deenam K. wehl nebij darbâ rahdijees un ari mahjâs nebij atrodams, zehlâs aisdomas, ka K. buhs isdarijis kahdu noseegumu, kambehl techniskâs nodalas grahmatwedibâ isdarija rewisiju, kurâ konstateja, ka ilgakâ laikâ K. peesawinajees ap 600,000 rubkus pilsehtai peederoschas naudas, par ko sinoja polizijai, kura eesahka K. meklleschanu. Par to laiku K. bij paspehjis daku peesawinatas naudas ismainit ahrsemju naudâ un kreewu tscherwonzos. No Leepajas K. bij aisbrauzis uz Rigu un no tureenes dewees tahlak uz Jekabpili, kai isdewigâ brihdî pahrbrauktu uz Padomju Kreewiju. Bet schis nodoms K. neisdewâs. Par K. eeraschanos Jekabpilî bij usstinajis tureenes kriminalpolizijas usraugs Leepinsch, kursch K. apzeeetinaja. Pee K. atrada klahi Latwijas naudâ un tscherwonzos par apm. 80,000 rubleem, bet pahrejo naudu pee ta neatrada. Pehz apzeetinaschanas K. pahrweda uz Leepajas zeetumu. Naudas peesawinaschanâ K. walstrdigi atsihstas un pastahsta, kâ tas to isdarijis. Zaur techniko nodaku gahjuschi wisi maksajumi par isnomatâm pilsehtas ehkam, kloseem, teatra namu u. z., kurus maksajumus pilsehtas kase peenehmusi tikai ar atteezibu orderi no techniskas nodalas. Schos orderus israksdijis Kumarows un nodalas waditajs, inscheneeris Malms parakstijis. Lai „ispalihdsetu" maksatajeem, tad Kumarows no teem sanehmis ari naudu, kuru tad apsolijees eemaksat pilsehtas kasê un isdewis no techniskâs nodalas kwihti, par naudas sanemschanu.

Sanemto naudu K. ne katrreisi eemaksajis pilsehtas kasê, bet paturejis un isleetojis sawâm wajadsibam. Kad K. aprika mehnescha beigâs wajadseja nodot grahmatas un eekaseto naudu, tas laidees lapâs. Pehz pamatigas techniskas nodalas grahmatu rewisias, israhdijâs, ka K. peesawinajees ap 700.000 rubku. Bez Kumarowa sauza pee atbildibas ari techniskâs nodalas waditaju inscheneeri Georgu Malmu un tâs paschas nodalas techniki Wilhelmu Stahlu, kura pahrsinâ bij teatra ehka un tam wajadseja eekaset wisus maksajumus par teatri. Stahls no sawas puses usdewis eekasejumus isdarit Kumarowam, kursch to labpraht usnehmees, un peesawinajees 92.550 rubkus.

Leepajas apgabalteesa wakar isteesaja apsuhdsibu pret Kumarowu, Malmu un Stahlu. Teesâ bij issaukti 41 leezinieks, to starpâ pilsehtas galwa Rimbeneeks, pilsehtas rewisijas komisijas lozekli un daudzi citi. Nebij eeraduschees 6 leezinieki, no kureem 1 saslimis, 2 isbraukuschi uz ahrsemem un 3 bez usdota eemesla. Pehdejos 3 leezinekus sodija ar 10 lateem katru. Pilsehtas waldes ziwilprasibu ustureja pilsehtas juriskonsuls sw. adw. Sch. Siksna. Apsuhdsibu ustureja prokurora b. Dedsis, kursch prasija peespreest apsuhdseteem augstako soda mehru. Teesa nospreeda 41 g. w. Fridrichu Kumarowu eeslodzit pahrmahzibas namâ uz 1 gadu 6 mehnescheem, kurâ sodâ eeskaitit tam eepreekschejâ ismekleschanâ apzeetinajumâ pawadito laiku, skaitot no 1927. g. 11. maija un peedzist no ta par labu Leepajas pilsehtas paschwaldibai 13 913 latus 20 sant. Apsuhdsetos Malmu un Stahlu attaisnoja un ziwilprasibu pret teem noraidija.

n.

Sehrkozinu patehrina

samasinaschanâs Igaunijâ leelâ mehrâ usstrauksi sweedru trestu un tas wisadi prahto, kâ pazelt atkal scho patehrinu, pee kam atrod weenigo iseju — sehrkozinu eksporta paleelinaschanâ. Israhdas, ka ari schis jautajums atduras uz leelâm gruhtibam, jo fabrika „Baltika" (Weisenschteinâ) un otra sehrkozinu fabrika Wilandê isgatawo galwenâ kapitâ eekschsemes tirgeem domato prezi. Puse no Wilandes fabrikâ raschojameem sehrkozineem paredseta angku tirgum, kur paschlait ar Igaunijas sehrkozineem konkurê kreewu; tas pats nowehrojams Wahzijâ. Labs tirgus ir Amerikâ, bet schim tirgum strahdâ tikai weena fabrika Tallinâ. Aisthmejams, ka trestam tuwu stahwoschâs weetejâs aprindas issakâs, ka eekschejâ tirgû stahwokla uslaboschanâs, t. i. sehrkozinu patehrina peeaugschana tik brihz naw gaidama, jo igaunis stingri peeturas pee sawâm eeraschanas un deesin waj tuwakâ nahkotnê atteisees no mechaniko aisdedsinamo leetoschanas. As.

Ari Leetuwâ plaschas panamas.

27. okt. Kaunas apgabalteesâ eesahka isteesat sensazionelo prahwu par leelâm nelikumibam meschu reformâ. Uz apsuhdseto sola bij. meschu departamenta direktors Wattkus un 5 schi departamenta augstakee eerednî. Issaukti kahdi 22 leezinieki, starp kureem ari semkopibas ministrs Aleksa un citi augsti eerednî. Apsuhdsibas akts satur 40 lappuses. Galwenee apwainojumi — meschu ispahrdoschana muischneekeem bez noteikta saimneezisku plana, kukulu nemschana un citas „labas" leetas . . . As.

Lekzija par Sweedriju.

LTA. Berlinê, 27. okt. Pasihstamais prof. Pauls Berlines uniwersitatê wakar tureja wahzu un sweedru tuwinaschanas beedribas lozekleem preekschlasijumu par Baltijas walstu un Sweedrijas jautajumu. Prof. Pauls, starp citu, atsrahdija uz interesantu faktu, ka Sweedrijas walsts wehsturê periodiski mainas tâ sauzamais „standinawisma posms" ar Baltijas walstu politikas posmu un ka Sweedrija atsakas no sawa standinawisma isolazijas un metlê tuwakus sakarus ar Baltijas walstim. Prof. Pauls zentas peerahdit, ka schahds Standinawijas un Baltijas walstu sadarbibas periods weenmehr bijis usplaukuma periods.

Preses „drihwiba" Leetuwâ.

27. okt. Kaunâ apzeetinats un eeweetots zeetumâ laikr. „Ritas" atb. redaktors Dr. Leont. Bistras. Aresta eemesls tas, ka B. naw nomaksajis 3 deenu laikâ winam no pilsehtas kara komendanta uzlikto sodu 200 lit. par mineta laikraksta eeweetoto rakstinu bez kara zensuras sinas. Leekas, ka schahdi preses schnaugi deesin waj wehl pastahw kahdâ citâ kulturelâ walstî. As.

Sarkanais krusts zihnisees pret karu.

LTA Hagâ, 27. okt. Schobeen sleegts starptautiskais Sarkanâ Krusta kongress. Sawâ beigu sehdê kongress eewehleja komisiju no 5 lozekleem, kuras pastahwigâ residenze buhs Schenewâ. Kahdâ resoluzijâ pehdejâ deklarê, ka zihna pret kara breesmam esot Sarkanâ Krusta pirmais un galwenais usdewums. Nahkoscho kongresu noturês Briselê 1930. g.

Pret Habsburgu dinastiju.

LTA. Berlinê, 27. okt. „Berliner Tageblatt" sino no Bukarestas, ka Tschekoslowakijes un Rumanijas waldibas gatawojotees tuwakâs deenâs spert pee Ungarijas waldibas soius, lai aiskawetu propagandu, kahda teek westa par labu Habsburgu dinastijas uzselschanai Ungarijas tronî. Schahda propaganda nopeetni apdraud Eiropas meeru.

Wehstules no apkahrtnes.

Aizpute. Domes sehde 25. oktobrî. Tuwojâs domes wehleschanas un sakarâ ar to, ari katris wehlâs ko rahdit, ka winsch ir ruhpejees wisas pilsehtas labâ, zaur ko sehde isnahk deesgan amisanta.

Tâ, pehz pilsehtas galwas sinojuma, eenahk daudz un daschadi jautajumi. — Elektriskâs zentrales maschinistam pilsehtas walde ir peeschkihrusi ari apkurinaschanu, jo winsch zentrales ehkâ dsihwo, kur ari ta pate malka stahw. Schis gadijums nu „breesmigi" nepatihk muhsu pilsoneem un „kreisajeem". Sak, schahda isschkehrdiba. Un schee diwi galejee spahrni, kas weenmehr ir labi sapratuschees, saprotâs ari tagad. Balsoschanâ zaur schahdu saweenoschanos ari wineem pahrswars un nolemj: dsihwokla apkurinaschanai patehreto malku atwilkt maschinistam no algas. Otrs eewehribas zeenigs peeprasijums pilsehtas galwam ir no „kreiso" domneeka K. Schterna. Luhk, pilsehtas galwa ir peenehmis wairakus monteerus uz mehneschalgu un newis kâ schis, K. Schterns, gribejis — uz akorda. Pehz schi K. Schterna domam, monteeri tik ahtri nestrahdajot, kâ winsch to bij eedomajees, un nu usbrukums. Israhdas, ka pilsehtas galwam naw laika un ari naw gribas staigat ar pletni pakal pilsehtas darbineekeem (Laikam schis K. Schterns gan to gribetu). Rezultatâ — peeprasijums sabruhk pats no sewis, pehz pilsehtas galwas paskaidrojuma. Waj neberetu schim „makten kreisajam" K. Schternam painteresetees, kas eewedis scho akorda sistemu, un kas to aizstahw. Tâpat nenahktu winam par sliktu ari padomat par sawu „kreisumu", jo schahdi aizstahwji strahdneezibai ir wairak kâ newadzigi.

Deesgan amisanta leeta isnahza ar diwu waldes lozekku — K. Sabera un A. Beitlera peeprasijumu pilsehtas galwam, ko schee wisu laiku ir darijuschi, jo 3 mehneschu laikâ ir noturetas 35 waldes sehdes, kuru protokolus schee waldes lozekli ir parakstijuschi un par schim sehdem ari sanehmuschi peenahzigu atlihdsibu, bet ko wini darijuschi, wini teescham wairs neatminâs. Daschs atrod, ka preeksch pilsehtas naw wisai isdewigi turet 2 un wairak waldes sehdes deenâ un par katru sehdi maksat katram waldes lozeklim Ls 2. Nu schee kungi nemas taisnotees — wini esot leelus darbus par to naudu darijuschi — esot akmenus mehrijuschi u. t. t. Bet tas jau naw nekas, atlihdsiba sema un puhlejuschees daudz. Jautajumu usstahdischana pilsehtas galwam par wina darbibu ir pawisam zita leeta. Schee jautajumi jau nu ir tik swarigi, bet nelaime, arween israhdâs, ka par peeprasitâm leetam abi schee kungi peedalidamees waldes sehdês ir lehmuschi, bet . . . „aizmirsuschi".

Sehdes beigâs isweedot nobalsoschanu par kahdu ne wisai swarigu jautajumu, schee kungi tâ sekoja wisai paschwaldibas darbibai un sehdes gaitai, ka to nemaz nemanija un pehz nobalsoschanas jautâ, ko, kas, par ko balsoja, kas issauza wisos klahtesoschos jautrus smeeklus. Nekas, skaista opozizija. X.

Es pehrku apawus

tikai pee

LIPPERT, Leelâ eelâ 18

Dailes teatra jubileja Maskawâ.

LTA. Maskawâ, 28. okt. Wakar notika Maskawas Dailes teatra 30 gadu jubilejas swinibas. Tauk nehma balibu padomju waldibas pahrstahwji, diplomatiskais korpuss un daudzi no ahrsemem eebraukuschi teatra darbineeki. Ar apsweitschanas runu usstahjâs izglihtibas komisars Lunatscharskis, nolasot tautas komisaru padomes lehmumu par goda titulu peeschkirschanu wairakeem nopelneem bagateem Dailes teatra darbineekeem. Atbildes runu tureja Stanislawskis. Apsweitschanas telegramas bij eenahkuschas, starp citu, no Tscharlija Tschaplina, Gorkijas Swenson, Merijas Pickford, Duglasa Ferbenska, Moisi, Gerharda Hauptmana u. z.

Apbalwoschana sakarâ ar teatra jubileju.

LTA. Berlinê, 27. okt. „Vossische Zeitung" sino no Maskawas: Sakarâ ar Maskawas Dailes teatra 30. gadu pastahweschanas jubileju padomju waldiba nolehmusi peeschkirt abeem Dailes teatra dibinataseem un waditajeem Stanislawskim un Nemirowitscham — Dantschenko muhscha goda algu 300 rubku mehnesi. Bez tam peeschkirts „republikas nazionalâ mahkslineeka" titulis Leonidowam un artistei Tschechowai, kuri darbojas Dailes teatri kopsch ta nodibinaschanas. 6 tahlakeem Dailes teatra darbineekeem peeschkirts „nopelneem bagata republikas mahkslineeka" titulis.

Zik Latwijas pilsonu dsihwo Wahzijâ.

LTA. Berlinê, 27. okt. Pehz wahzu schurnalâ „Wirtschafts-Statistik" publizeteem Wahzijas wispahrejâs tautas skaitischanas dateem 1925. g. 16. junijâ Wahzijâ dsihwo 4687 Latwijas pilsoni un 1496 Igaunijas pilsoni.

Kronika.

— Wehtra Franzijas peekrastê plosas ar nesamasinatu spehku. Scherburgas un Brestas rajonâ wehtra peenehmusi orkana stiprumu. Wesela rinda swejlaiwu nogrimuschas. No wisâm Franzijas ostas pilsehtam peenahk sinas par sanaga postu, kuru wehtra nodarijusi ostam un dokiem eerihtem.

— Pahrmehrigo leetus gahschu dehl Romas upe izgahjusi no krastem un appludina semakâs weetâs plaschus apgabalus. Uhdens stahwoklis upê 5½ mtr. wirs normalâ un turpina joprojam zeltees. Grenoblas rajonâ Parises-Lionas dselsszeltnija no 10 lihdz 15. santim. sem uhdens.

Weetejâs sinas.

Strahdneeku koncertu rihko Leepajas opera Tautas namâ (Kronu eelâ) treschdeen, 31. okt. plkst. 4 p. p. atkahrtojot Franza Schuberta 100 gadu mirschanas peeminas koncerta programu.

Eeejas maksa 30 sant.

Kadikis waj Kaddike? Kahds notars Kadikis, kursch pasihstams kâ „nazionals latweetis" un ihsts patriots, nepawisam newareja sameerinatees ar weetejâs prefekturas rihzibu. Proti: prefektura wina meitai isdewusi pasi ar uzwahrdu „Kadikis", bet pateesibâ winu sauzot „Kaddike". Pehz leelakas stihweschanâs un wahrdu mainas schis „patriots" tomehr panahza, ka pasê, lihdzas ihstajam uzwahrdam tika peerakstits eekawâs „patriotiskais" uzwahrds „Kaddike".

Ap bankrotejuschâ walsts eerednu kooperatiwa parahdeem. Kâ sinams, sakarâ ar walsts eerednu kooperatiwa bankrotu, izbihdiâ konkursa walde tagad peeprasa no ikweena bij. kooperatiwa balsotaja desmitkahrtigas pajas naudas, t. i. Ls 20 nomaksu.

Schee „parahdneeki" bija sasaukuschi swehtdeen „Monopol" weesnizâ sapulzi, lai pahrrunatu raduschos stahwokli. Sapulzê peedalijâs pahri par 50 dalibneeku. Pehz wispusigâm debatem sapulze isweegleja komisiju, kurai uzdewa stahtees sakaros ar kooperatiwa kreditoreem un meklêt panahkt, ka kooperatiwa parads tiktu anulets.

Bez tam atzina, ka eerosinama kriminalwajaschana pret bij. kooperatiwa waldi, kuras rihzibâ saskatami kriminalnoseegumi.

Paredzams, ka schi „desmitkahrtigo" paju leeta wilksees garumâ. Hm.

Lasitajeem!

Lai nezeltos trauzejumi awises peesuhtischanâ, luhdzam jo laikus atjaunot

abonementu

uz

nowembra mehnesi.

„Str. Aw." ekspedizija.

Politiska karikatura.

Loida Dschordscha posas, runajot liberalu kongresâ, Jarmutâ.

Starptautiska sozialâ kustiba.

3. Streikt war tikt issaukti trihs eemesliu dehl: pee labas konjukturas, pee saimneezisku dsihwes usplaukuma strahdneeziba ar streiku palihdsibu war zenstees uzlabot sawu materialo stahwokli, peeprasot sew leelaku daku no saraschoto produktu daudzuma. Tad wehl streikam war buht politiska nosihme, ja strahdneeki ar streika palihdsibu grib paplaschinat sawas politiskâs, waj arodneezisku teesibas. Un treschkahrt, streiks war tikt strahdneezibai taisni uzspeests, ja dsihwes dahrdsiba zelas, un ta nonahk galigâ posta stahwoklî.

Taisni schi treschâ eemesla dehl izzehlâs Lodzas tekstilstrahdneeku streiks Polijâ, kursch nupat izbeidzees. Lodzas tekstilruhpneeziba patlaban pahrdsihwo leelas gruhtibas tamdehl, ka winas raschojumeem truhkst nonehmeju. Kokwilnas ruhpneeziba gan eeguwusi sew nonehmejus jaunajâs Baltijas walstîs, Deenwidzeiropâ un tahlajos austrumos, tâpat ari paschâ Polijâ, un wehl 1927. gada widû winu usstatija par wislabak usplaukuscho ruhpneezibas nozari. Bet tad usnehmeji bez sebkahda plana sahka paplaschinat sawus usnehmumus, tâ kâ raschoto pretschu daudzums tahku pahrsneedza kâ eekschejo, tâ ahrzemju tirgu usnemschanas spehjas; wehl jo watrak tamdehl, ka pehdejâ laikâ stiprâ mehrâ peeauga angku, tschekoslowaku un italu kokwilnas ruhpneezibas konkurence. Radâs pahrprodukzija un citi sareschgijumi, kuru gruhtibas usnehmeji zentâs uzwelt uz strahdneezibas plezeem. Kâ jau „Str. Awizê" rakstits, Lodzas tekstilstrahdneeku algas ir semakâs wisâ pasaulê, un stahw tahku zem ekzistenzes minimuma. Strahdneeku prasiba dehl algu paaugstinaschanas tika kategoriski noraidita, kas izsauza milzigo streika kustibu. Waldiba nostahjâs usnehmeju pusê, un tâ poku tekstilstrahdneeki bija spesti peekahptees, apmeerinotees ar 5% algas peelikumu, pee kam wehl teem bija japeenem usnehmeju prasiba — neusstahtees par algu paaugstinaschanu lihdz 1929. g. 1. julijam.

Ari Seemeelfranzijâ tekstilstrahdneeki bija spesti streikot nedzêram ilgi. Streiks, kurâ peedalijâs ap 40.000 tekstilstrahdneeku, un kursch draudeja izwehrstees par generalstreiku, usskatams par izbeigtu.

Tschekoslowakijâ apmehram 100.000 kalnraktuwju strahdneeki sahkuschi zihnu par sawa stahwokla uzlaboschanu, pee kam streiku ussahkuschi jau 11.000 strahdneeku. Waldibas eejaukschanâs lihdz schim naw wehl dewusi nekahdus rezultatus.

Australijâ jau no septembra sahkuma streiko ap 20,000 oststrahdneeku, pee kam noikuschas ari daudz asas sadursmes starp streikotajeem un starp policiju. Lai nobroschinatu kugu kustibu, waldiba ar likuma palihdsibu gribeja noorganiset streiklauschu kadrus. Patlaban gan streiks izbeigts, bet par wina rezultateem truhkst wehl tuwaku sinu.

Argentinâ peenemts likums par 8 stundu darba laiku.

Japanâ kalnraktuwju strahdneekeem noteikts 10 stundu garsch darba laiks. Tas atteezas uz 1200 kalnraktuwem ar 500,000 strahdneekeem.

Bezdarbs Anglijâ pehdejâ nedzêla stipri audzis, bezdarbneeku skaits pahrsneedz 1,336,000. Winu stahwoklis, sewischki kalnruhpneezibâ, ir ahrkahrtigi gruhts, jo weenâ paschâ septembra mehnesi no jauna bez darba palikuschi 25,000 kalnruhpneezibas strahdneeki.

Schi gada septembra mehnesi — pehz seschu gadu ilga pahrtraukuma — atkal notika Spanijas arodu beedribu kongress. Dresdenê notikuschais priwato kalpotaju un eerednu starptautiskais kongress nolehma stahtees wehl zeeschakâ kopdarbibâ ar wispahrejo strahdneeku kustibu un peeprasit sawu preekschstahwi arodu beedribu internazionalê. Pehdejâ organiseto beedru skaits 1927. gadâ peeaudzis par 250.000. Winas sehdeklis lihdz nahtoscham kongresam, kursch notiks 1930. gadâ, buhs Amsterdamâ.

Lasitajeem!

Lai nezeltos trauzejumi awises peesuhtischanâ, luhdzam jo laikus atjaunot

abonementu

uz

nowembra mehnesi.

„Str. Aw." ekspedizija.

Wehl weens pret slimo kasem

Azimredsot zihna slimo kasu dehl buhs wisai asa. Pilsonistàs partijas jau isteikuschas sawus eeskatus, tee iseet uf slimo kasu lihdsekku eerobeschoschanu. Nupat kreewu laikraksta „Sogodna" saimneezisskais spezis Dr. Siws ari eenehmis schini jautajumà stahwokli plaschakà raksta „Slimo kasu reforma" sarunà weselu rindu aplamibas. Dr. Siws grib buht godigaks, winsch jau paschà sahkumà pasaka, ka neveekrihtot tautas labklahjibas ministra eerosinajumam par prozentualàs peemaksas samasinaschanu, bet Siwam ir baudi zitu eebildumu pret slimo kasem. Winam nepatihk, ka slimo kasu pahrwalde esot tikai strahdneeku rokàs. Winam nepatihk ari tas, ka sakarà ar tautas labklahjibas ministra nodomeem sozialdemokrati pozehluschi kampanu strahdneezibà pret scho nodomu realiseschanu. „Slimo kases teekot pahrwehrstas par eerozi schkiru zihnai." Un schinî apstahkli esot leelas breesmas pascha schi instituta pastahweschanai. Sawadi, teescham, Ja aisstahw slimo kases, ja zihnàs pret to, ka grib, scho strahdneezibas eeguwumu isposlit, tad, luhk, Siws atrod, ka no ta braudot slimo kasem wehl leelakas breesmas. Schinî gadijumà mehs teescham nespehjam Siwa kungam sekot. Tahkat zeenijamais „spezis" wareni ustrauzas par to, ka waldè, rewisijas komisijà un kalpotajos teekot eelaisti zilweki no strahdneezibas aprindaw, peesihmejot, ka tee esot kreisi politiski noskaroti.] Un pee tam neteekot nemti wehrà taupibas prinzipi. Tas no weenas puses ir pilnigi kails apgalwojums, kura pateesiba ir pilnigi nepeerahdama. Waj tad Siwa kungs gribetu, lai ari slimo kasês sabahsch korporeksu, kuru darba spehjas jau labi peerahdijuschàs walsts aparatà un kuru darbi isnahk baudi dahrgaki? Leekas, ka schinî gadijumà slimo kasem neko newarès pahrmest. Strahdneeku wajadsibas wislabak sapratis un winus apkalpot wislabak warès zilweki, kuri nahk no paschu strahdneeku widus, bet newis daschadi „krahsneschi", kuri gatawi strahdneekam pee pirmàs isdewibas eebausit sobus, kas no korporeku aprindam jau wairakkahrt parahdijees.

Siws par katru zenu grib eewilkt slimo kasê ari darba deweju pahrstahwjus, lai tee lemtu par slimo strahdneeku likteneem. Nahba tad buhs ta lemschana, to mehs jau eepreeksch waram paredset. Pilnigi pareisi Siws paredsi, ka tad slimo kases warès usrahdit leelus saimneezisskus eetaupijumus. Bet schaubam, ja samasinàs isdewumus slimo strahdneeku ahrsteschanai, isdewumi katrà sinà samasinasees. Un ne weens ween usnehmejs ir tajos eeskatos, ka slimo kases wispahr naw wajadsigas, tad jau Siwa wehleschanàs par eetaupijumeem peepildites wehl plaschakas apmehros.

„Spezim" nepatihk ari tas, ka slimo kases eegahdajas sawus nekustamus ihpaschumus. Winsch gribetu labak, lai tàs mitinas priwatàs mahjàs un lai scho mahju ihpaschneeki waretu pumpet no slimo kasem ihres naudas pehz patikschanas. Eetaupot „neproduktiwos" isdewumus (laikam ahrsteschanai, sahlem un pabalstam) wareschot uslabot ahrstu stahwokli. Nabaga ahrsti! Atraduschi wini aisstahwi! Bet waj Siws nesina, ka taisni ahrsti ir tee, kuri sagahdà leelus isdewumus slimo kasem. Ar saweem streikeem wini noweduschi slimo kases tahdà stahwokli ka slimo kases bijuschas speestas samasinat zitus, slimneekeem nepeezeeschamus isdewumus, lai waretu maksat pahrspihlati leelàs algas ahrsteem.

Azimredsot, „Segodnja" grib peebeebrotees tam baraw, kursch no deenas deenà kleedi par slimo kasem un prasa winu reformeschanu. Ari schis laikraksts pilnigi noteikti prasa slimo kasu reformeschanu. Tà tad weenota fronte ar latweeschu dischо pilsonibu. Naw schaubu, ka pilsoniba labpraht sekos Siwa aizinajumam un mehginàs slimo kases „reformet" wina preekschlikuma garà. Bet mehs waram ari Siwa kungu apmeerinat: no „reformeschanas" schinî wirseenà nekas neisnahks, jo strahdneeziba juht, ko schi reformeschana war dot. Un kaut Siws wehl desmit reises pahrmestu mums, ka mehs slimo kases pahrwehrscham par schkiru zihnas eerozi, mehs noteikti pasakam — mehs peelikstim wisas puhles, lai ne tautas labklahjibas ministra, ne Siwa „reformas" projekti atteezibà uf slimo kasem deenas gaismas neredsetu. Zik newainigi ari neteek istehloti schee „reformu" projekti — noluhks wiseem wineem ir weens — desorganiset strahdneeku nodroschinaschanu slimibas gadijumos. To strahdneeziba nepeelaidis.

SSS wingroschanas wakars.

Weens no jaunakeem strahdneeku kustibas weideem pehdejà laikà — ir sporta kustiba. Daschu gadu laikà strahdneeku sporta organisazija — SSS isauguši par weenu no spehzigakàm strahdneeku organisazijam. Wina weiz leelu un atbildigu strahdneeku jaunatnes audsinaschanas darbu. Pee SSS pastahw baudi un daschadas sekzijas, kurès organiseti strahdneeku jauneeschi sahkot jau no 6. dsihwibas gada. Kà jau sporta organisazijai, winas galwenais usdewums ir sisiti atlihstit un dsihwes zihnam noruhdit darba jaunotni. Blakus schim usdewumam, SSS baudi strahdà pee sawu beedru sabeedristàs audsinaschanas un sagatawoschanas strahdneeku kustibas darbam. Schos usdewumus — kas praka koti leelus materielus lihdsekkus — SSS warès sekmigi weikt tikai tad, kad winu schinî darbà atbalstis wisplaschàs darba kauschu masas.

Pehdejà laikà SSS Leepajas nodalai isdewees saistit ungaru wingroschanas skolotaju Nado. Tas dewis eespehju nostahdit sporta darbibu un sewischki wingroschanu — pawisam uf jauneem pamateem un koti plaschos apmehros. Nado personà SSS eeguwusi koti spehzigu un darbigu wingroschanas speziolistu. Wina wingroschanas panehmeeni un plaschà isdoma saista neiik ween aktiwus sportistus, bet katru klatitaju. Sestdeen, 3. nowembri Tautas namà notiks **plaschakais wingroschanas wakars, kahds pehdejos gados Leepajà wehl naw bijis.** Plaschais dalibneeku skaits un ruhpigà sagatawoschana sola weenu no skaistakeem sporta wakareem. Wingroschanà peedalàs sahkot no behrneem 6 gadu wezumà un beidsot ar peeaugušcheem.

Katrai grupai un katram wezumam ismelletas kustibas pehz winu spehjam un kermena isturibas. Ar wingroschanu, ja wina noteek pehz noteiktas sistemas, war nodarbotees katrs, kam weseli lozekli, — saka Nado — un preeksch tam newajaga nemaf buht dsimuscham wingrotajam. Scho wahrdu pateesibu, mehs redsam, ja noskatamees kaut weenu wingroschanas mehginajumu. Masi behrni, kuri wehl naw nekahdi „stiprineeki" — un wingroschanà tahdus nemaf newajaga — ispilda skaisti kombinetas un beigan gruhtas kustibas. Un interfantakais tas, ar kahdu nopeetnibu un interesi masee zilwezini to dara! Bet wineem peedalàs ari labakee wingrotaji un wingrotajas no wingroschanas un sargu sekzijam, pioneeri un ziti. Katra strahdneeka peenahkums ir atbalstit schos energiskos jauneeschus un wakaru apmeklet.

Par wakara programu un atsewischkeem numureem, ralstisim nahkoschàs deenàs plaschaki. Biletes jau babujamas „Strahdn. Awises" kantori, Helenes eelà 3. en.

Walsts darbin. arodbeedribas Leepajas nodalas rihkotà mantu islose notiks sch. g. 31. oktobri plkst. 12 deenà, beedribas telpàs, Bahrenu eelà 5. Turpat pirms isloses buhs babujamas nedaudsas pahrpalikuschàs biletes.

Leepajas Behrnu draugu beedribas mandolinu orkestra mehginajums notiks treschdeen, 31. oktobri plkst. 10 rihtà pilš. 3. pam. skolas telpàs.

Polizijas darbineeku isrihkojumu leetà. Uf atteezigu jautajumu „Eeksch. min. wehstnesis" paskaidro, ka lai polizijas darbineeki issargatos no warbuhtejeem pahrmetumeem, ka wini speesch eegahdatees sawa isrihkojuma biletes, naw wehlams polizijas darbineekeem pascheem peedalitees eepreekschejà bileschu pahrdoschanà.

Aisrahdijums. Leepajas kopejàs slimo kases walde pasino, ka treschdeen, 31. okt., wisas kases eestahdes buhs slehgtas.

Algu saraksti jaeesneedj slimo kasei. Kà sinams, pehz muhsu slimo kasu likuma, darba dewejeem ir japeeteiz sawi algoti darbineeki un jaeesneedj slimo kasem winu ispelna, tas ir algu saraksti. Par scho noteikumu neispildischanu teesai nodots kurpneeku darbnizas ihpaschneeks Eliafs Waldè. Ar teesas pawehli winsch tika sodits ar 10 lateem jeb 2 deenam aresta.

Leep. pilš. 11. latw. pamatskolas skolneeku wezakus luhdj swehtdeen, 4. nowembri eerastees skolà, Debura eelà 5, plkst. 3 deenà, pahrstahwju eewehleschanai skolas padomè.

Godsts redaktors. Apgabalteesa sodija laikraksta „Zeltsch" atbildigo redaktoru Karli Bekeri ar 3 mehnescheem zeetuma par to, ka tas minetà laikraksta eeweetotà lahdà raksta israhdijis neeezeetibu pret walsts eestahdem, eekschleetu ministriju un politisko pahrwaldi. n.

Ak, schis seewas . . . 50 gadus wezà Anna F. satikusi sawas labas pasinas — zitas seewas un ar tàm sabsehruschas daschas glahsites uf draudsibam. Pehz tam ta sataisijusi uf eelas tahdu trazi, ka pahrbaidijusi waj wisus gahjejus. Par kleegschanu un lamaschanos teesnesis to sodija ar 15 lateem naudas soda jeb maksat nespehjas gadijumà ar arestu uf 3 deenam.

Sofija Meschinska sanahkusi naidà ar kahdu sawu pasinu Weroniku Grubis behi kasam. Abas pretineezes tikmehr apmainijuschàs ar „laipnibam", lihdj sahkuschas strèdzi pluhktees G esot itkà M. norahwusi brilles un sabausijusi, esot ari zitadi to stipri apskahdejusi, tapehz ta aisteigusees pehz polizijas, kai ta atkal nodibinatu winu starpà swehto meeru un kahrtibu un soditu winas pretineezi. Polizija ari sastahdija par leetas apstahkleem protokolu. Bet teesa bija zitàs domàs; ta sodija i suhdsetoju i apsuhdseto, katru ar 5 lateem jeb 1 deenu aresta. em.

Negausigs dsehrajs. Teodors Tsch. pehz paraduma apdsehrees tik tahlu, ka naw warejis wairs tikt uf preekschu, bet palizis uf eelas gulot. Kad kahrtibneeks to peezehlis un gribejis west uf mahju, Tsch. naw kahweès, bet ari pats pahreet newareja. Tadehl to nahzàs eeweetot karzeri isguleschanai.

Kad otrà rihtà Tsch. istaida no tukluscha tas aisi „preekeem" otkal tà peesuhzees, ka naw tizis pahri Roschu laukumam, bet palizis turpat sem sola gulot. Atkal to nahzàs noweetot wezà weetà — aresta telpàs.

Tagad par scho leetu Tsch. nahzàs atbildet teesà. Par sawu negausibu Tsch. sanem 24 latus naudas soda waj 6 deenas aresta. em.

Silsnu sahdsiba drahschu fabrikà. Aleksejs Nikitins 22 g. w. un Rudolfs Schperlinsch 23 g. w., weetejà drahschu fabrikà bij uslaususchi logu un nosaguschi ahdas dsenskinu Apgabalteesa sodija Nikitinu ar eeslodsischanu pahrmahzibas namà uf 2 gadeem un Schperlinu zeetumà uf 8 mehnescheem.

Nelaimes gadijums darbà. Pee steepsku eekrauschanas Padomju Kreewijas twaikoni „Dwina" strahdneekam Rudolfam Muntinam, eebj. Batarejas eelà 26, sadragati kreisai rokai diwi pirksti.

Kareiwja paschnahwibas mehginajums. Pag. swehtdeenas wakarà ap plkst. 7 Juhras awiazijas matroschu telpàs tàs paschas dakas matrosis Hermanis Pehzis, 21 g. w., paschnahwibas noluhkà ar sawu kara schauteni eeschahwis lodi kruhtis, kura isgahjusi kruhschu kurwim zauri un kehrusi plauschas. P. nogahdats kara slimnizà un ta dsihwibai breesmas nebraud. Par patwarigu telpu atstahschanu un dserschanu P. jau wairakas reisas sodits disziplinarà kahrtà un tagad tam draudeja kara teesas sods. Bihdamees no soda P. ari mehginajis isdarit paschnahwibu bet neisdewigi. n.

Japaklausa... Olimpijas laukumà, pa futboliazihlstes laiku kahds Ilja Binderis nostahjees pee eeejas sehdweetàs un naw paklausijis wairakkahrtejeem kahrtibneeka usaizinajumeem no eeejas aiseet, un to nealisprostot. Binderis paskaidrojis, ka ir nopirzis bilete un warot stahwet kur tam patihk. Tomehr par nepaklausibu polizijas likumigam rihkojumam B. sauza pee atbildibas. Meerteesnesis Binderi sodija ar 15 lateem naudas soda. —is.

„Likumu pahrkahpschana." Hermans Sarinsch nokawejis atjaunot sawam rewolwerim 2 deenas terminu eerotschu atjaunoschanai, par ko winsch ar teesas pawehli sodits ar 1 latu naudas sodu, jeb 1 deenu aresta. —is.

Atrasts wihreeschu kabatas pulkstens, kuru ihpaschneeks war sanemt 3. pol. eez. kanzlejà — Kungu eelà Nr. 34.

Sports.

— 1. rajonam jaeerodas sestdeen, 3. now, uf wingroschanas wakaru sardsê. Rajona preekschneekam nosihmet sardses preekschneeku.

— Sargu preekschneeku kursi sakarà ar beebru sapulzi treschdeen, 31. oktobri nenotiks.

— Sanitarà pulzina apmahzibas schodeen plkst 7 wak. Tautas namà. W.

— Beebrsina deschura schodeen no 6–8 wak. Tautas namà.

Beebrsina deschura notiks ari treschdeen no 6 wak. lihdj beebru sapulzes sahkumam. Wiseem beebreem teek atgahdinats nomaksot beebru maksas un nemt lihdsi beebru kartes, jo bez beebru kartem sapulzê netiks peelaisti Beebrsins.

— 1. rajona sekoscheem sargeem jaeerodàs schodeen plkst. 7 wak. Tautas namà, bb. Grinblatam, Gudenam, Walkam, Josefam, Muhrneekam, Matesewam, Pikelim, Pelitim, Sermolim, Stebulitim, Bahrim, Besekim, Puhritim. Wiseem eerastees noteiktà laikà.

Sitàs bluhses mehginajums treschdeen, plkst. 6 wak. Tautas namà. Eeejaschanàs obligatoriska.

Beedribu dsihwe.

„Apsinas" beebru sapulze teek sasaukta 4. now., plkst. 11 preeksch pusdeenas, Tautas namà, beedribas biroja telpàs. Deenas kahrtibà: 1) Waldes sinojumi. 2) Turpmakà darbiba. 3) Daschadi jautajumi

Mahksla.

Leepajas Jaunais Teatris. Treschdeen, 31. okt, plkst. 8 wak. israhdìs J. Raina „Mihla stipraka par nahwi". Eeejas maksa no Ls 0,20 –1.

Peektdeen, 2. now, plkst 8 wak. pirmisrahdê W. Hasenklewera „Labaks kungs". Israhdei derigs abonementa 8 kupons.

Swehtdeen, 4 now, plkst. 8 wak. R. Blaumana „Uguni". Eeejas maksa paseminata. Teatra bir.

Atbildigais redaktors: Sapim. dep. Pauls Lejinsch
Izdewejs Latw. Soz.-Dem. Str. Part. Leep. 272

Ekonoms
wajadsigs Grobinas Brihwprocht. Ugunsdj. beedr. Peeteiktees lihdj 3. now. sch. g. pee kaleja Tenne ka, Grobinà.

Drehbu. mahzeklis
wajadsigs Kungu eelà Nr. 36, dj. 1.

Kalpone
war peeteiktees Wezà Juhrmalas eelà Nr. 9, pee drehbneeka.

Strahdneeki - zes
— kuri prot islabot rokas sominas, portfelus un zitas ahdu leetas, wajadsigi Rigas ahdu leetu krahsotawà „Herba", Grandu eelà Nr. 29. Darbu war nemt ari mahjàs.

Tuhlit war peeteiktees kreetna
maises pahrdeweja
pee 1. schk. wij. maisem, uf tirgus, Tiklo eelà 22.

Kalpone
kas prot wahrit un mihl behrnus wajadsiga Wihtola eelà Nr. 11, dj. 8.

Lihgutu koku audsetawa
3. Durbi, tahlr. 8,
peedahwà l. schkirnes augku kozinus, ahbelites, bumbeeres, pluhmes un ogu kruhmus.
Zenu rahditaju un zitas tuwakas sinas issuhta par brihwu.

Pirmà labuma baltee jortschiras sugas
Siweni
pastahwigi dabujami zuhku audsetawà, Kalna mutschà, pee Dunalkas stazijas. Tahlr.: Dunalkà Nr. 4.
Tuwakas sinas sneedj
A. S. MARRIOTT & SELIGMANN,
Leepajas bekona fabrika, dib. 1884. g.
Leepajà, Seemekrihta ostmalà Nr. 2. Tahlr. 211.

Pahrdod.
1 labi ukuretu buseti, 1 galdu, 1 gultu u. 1 leelu zeloj. kasti.
Apskatit treschdeenàs un swehtdeenàs no 3—6 pehz pusd. Nikolaja eelà Nr. 19, dj. 2.

Aisgeloschanas dehl
lehti pahrdod:
pianino (Türmer), gaudrihj jauns, 2 nikeletas gultas, masgaj. skapitis ar spoguli, bufete, lehka skapis, baltas gultas, kungu bisam kaschoks u. z. leetas. Wihtolu eelà 14, dj. 3, apskat no plkst. 10—1 un 3—5 p. p

Durbes pilsehtas walde
ar scho dara sinamu wispahribai, ka
Rudens gada tirgus
tiks schogad noturets
Durbê, parastâs weetâs 5. nowembri.
Pilsehtas walde.

Peeprasat wisur
Kreewijas deegus
Seejatej un Globus
Agr. Newas deegu manufakt.
Noliktawa
L. Alschwang, Roschu laukt. 3.

Brauzamu krehslu
wehlos pirkt. Grobinas eelà 5, dj. 7.

Wajadsigs
kurpneeks
Aleksandra eelà Nr. 17a.

Par Ls 2 — damu apawu pasoleschana (ar papehscheem). Kungu Ls 3 4. Turpat peenemu galoschas labo'chanà un apawus krahsoschanà. Adr. Petera eelà 3, apawu darbnizà (pee Katoku basnizas)

Pahrdodami leetoti
rokas ratini,
Lahtischu eelà Nr. 43, dj. 2

Isthrejami
2 jaunrem dsihwotki
ar elektr. apg., Walnu eelà 30

Peeklihdis gailis
Klaipedas eelà 29, dj. 1. Sanemams pret sludinajuma samaksu.

Leepajas Jaunais Teatris.
Treschdeen, 31. okt., plkst. 8 wak.
par paseminatu eeejas maksu
J. Raina Turaidas Maijas tragedija
Mihla stipraka par nahwi.
Reschisors Frizis Rode.
Eeejas maksa: loschàs un parteri Ls 1 —, balkonà Ls 0,50, galerejà Ls 0,30 un Ls 0,20

Peektdeen, 2. now., plkst. 8 wak,
Pirmisrahdê
Waltera Hasenklehwera luga
Labaks kungs.
Reschisors Alfreds Sommers.
Dekorators Arturis Baumanis
Apgaismotajs: Woldemars Neimanis
Eeejas maksa no Ls 0,30—2,—.
Derigs abonementa 8 kupons.

Swehtdeen, 4 now, plkst. 8 wak,
Rudolfa Blaumana skatu luga 5 sehj
Uguni.
Reschisors Alfreds Sommers.
Eeejas maksa no Ls 0,20 -1.40.
Bileschu eepreekschpahrdoschana Latas grahm. weik, Leelà eelà 15. Israhdischu deenàs teatra kase atwehrta: deenas isr. no plkst. 11—1/2 2 deenà, wakara isr. no plkst 5 p. p.

Tipografija „Gutenbergs", Leepajà, Helenes eelà Nr. 3.